

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ DE SALUT** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1095-2011

Fq.Con.núm. 33/27

VIII legislatura

Any 2014

Núm. 70

Presidència
de l'Honorable Sra. María José Bauzá i Alonso

Sessió celebrada dia 26 de març del 2014

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 13859/13**, presentada pel Grup Parlamentari MÉS, relativa a activitat quirúrgica estival normalitzada. 1002
- 2) **RGE núm. 15568/13**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a implantació del grau de medicina a les Illes Balears. 1005
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Bones tardes, senyores i senyors diputats. Començam la sessió d'avui i en primer lloc demanaria si es produeixen substitucions?

EL SR. FERNÁNDEZ I JUAN:

Sra. Presidenta, Jaime Fernández sustituye a José María Camps.

LA SRA. PRESIDENTA:

No hi ha més substitucions.

1) Proposició no de llei RGE núm. 13859/13, presentada pel Grup Parlamentari MÉS, relativa a activitat quirúrgica estival normalitzada.

Passam idò al primer punt de l'ordre del dia d'avui que consisteix en la Proposició no de llei RGE núm. 13859/13, del Grup Parlamentari MÉS, relativa a activitat quirúrgica estival normalitzada. Per defensar la proposició té la paraula la Sra. Santiago, per un temps de deu minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, Presidenta. Bones tardes a tots i a totes. Aquesta proposició no de llei va dirigida no a l'any 2014 sinó a l'any 2015 perquè, de la informació que nosaltres disposam, ens hem adonat que hi ha realment un problema seriós amb el tema de la salut a la nostra comunitat autònoma que són les llistes d'espera, el nombre d'intervencions quirúrgiques pendents de ser ateses i que això s'agreuja d'una forma bastant important els mesos d'estiu.

La varem registrar el novembre de 2013, quan ja sabíem que els pressuposts de 2014 no permetrien de cap manera millorar la situació de 2012 i de 2013, però confiam que el 2015 aquests indicadors millorin i perquè aquests indicadors millorin necessàriament hi ha d'haver una millor situació pressupostària.

Tots sabem que la salut és un dels principals béns de la societat, és un indicador claríssim de totes les taules que hi ha per valorar, per avaluar el benestar d'una societat, i les polítiques sanitàries estan considerades una de les polítiques econòmiques que millor redistribueixen la riquesa. És pràcticament un dels indicadors més importants i dels més significatius per conèixer el desenvolupament d'un país.

Les reduccions pressupostàries en el sistema de salut pública han generat unes llistes d'espera que superen en la majoria d'intervencions quirúrgiques més de 180 dies d'espera. Avui matí el Sr. Barceló en aquesta espècie de míting que ens ha fet el president avui matí, donava unes dades molt clares. El març de 2011 s'esperaven 54 dies per ser intervingut; desembre de 2012, 121 dies; el juny de 2013 hi va una millora, 108 dies i desembre de 2013, 114 dies. Varem passar de 54 dies per esperar una intervenció quirúrgica a 114 dies.

Però, a més a més, les darreres dades que nosaltres tenim sobre si una persona ha d'esperar més de 180 dies per ser intervinguda, varem aconseguir dades del mes de juny de 2012, a partir d'aquesta dada que nosaltres varem fer pública, el conseller ja ens va tornar informar, ens remetia a una pàgina web, que si vostès entren en aquesta pàgina web no els dona cap informació, però el juny de 2012 es reconeixia que hi havia més de 2.094 persones que esperaven més de 180 dies una intervenció quirúrgica; a Son Espases 818, a Son Llàtzer 495, a Manacor 251, al Comarcal d'Inca 258, a Mateu Orfila 89, a Can Misses 56, a Creu Roja, en aquell moment s'hi derivava, 120, en fi, n'hi havia moltíssimes.

Després a un informe del Servei de Salut que parlava sobre les intervencions quirúrgiques amb una demora de més de 182, parlava que corresponia a processos de caràcter (...), però reconeixia que efectivament hi havia aquestes llistes que superaven els 180 dies d'una forma bastant considerable. Reconeixia en aquest document que tenc aquí, per si algun diputat el vol, una pujada de més d'un 14% i reconeixia que el que s'estava intervenint de forma ràpida, per a ells ràpida era menys de 180 dies, eren temes de caràcter que ells consideraven important, com el tema d'oncologia o problemes de cardiopatia. Els processos de caràcter menor que eren pràcticament tota la resta, consideraven que estaven en situació de normalitat, perquè esperaven més de 180 dies.

El cas és que a la nostra comunitat autònoma aquestes dades empitjoren. Tenim també les dades d'estiu comparatives de l'any 2010, de l'any 2011, de l'any 2012 i de l'any 2013, i són molt clares. Si el juliol de 2010 es varen produir a la nostra comunitat autònoma 5.226 intervencions, juliol de 2010, l'any 2012 just se'n varen produir 4.042. Si el mes d'agost de l'any 2010 es varen produir 3.951 intervencions quirúrgiques, l'any 2012 només se'n van produir 3.168. Si el setembre de l'any 2010 es varen produir 5.258 intervencions quirúrgiques, l'any 2012 només es varen produir 4.001 intervencions quirúrgiques. Per tant, estam en una situació de reducció de les intervencions quirúrgiques.

Les dades que tenim de 2013 no han millorat aquesta situació, de fet, hem tengut accés també a com s'estava planificant tot el tema de les vacances d'estiu durant l'any 2013 i francament van apuntant en aquesta línia, d'un manteniment d'aquestes xifres semblants a l'any 2012 o inferiors. Llits tancats per exemple, 64 llits tancats el juliol de 2013 a l'hospital de referència de la nostra comunitat autònoma; a Son Llàtzer 28; a Manacor 7; a Inca 11; etc. Són llits del mes de juliol molt per damunt de la mitjana per exemple de l'Hospital de Son Espases, la mitjana de tot l'any són uns 54 llits tancats i el mes de juliol se'n tanquen 10 més. I el mes d'agost se'n tanquen 10 més encara.

Per tant, estam davant d'una situació que requereix com a mínim una atenció especial. I requereix per part d'aquest parlament, pensam nosaltres, preocupació. No només es tanquen llits, sinó que també es tanquen quiròfans. Utilitzen el terme "bloquejats", significat que està tancat, però que si es necessita s'obrirà. I ens parlen per exemple de l'Hospital de Son Espases on es tanquen 7 quiròfans el mes de juliol i 8 quiròfans el mes

d'agost. Els mesos d'abril i maig hi ha 2 quiròfans tancats. I així aquests fets també es produeixen als altres hospitals, a Son Llàtzer per exemple no hi ha quiròfans tancats el mes d'abril, però en canvi el mes de juliol se'n tanquen 4.

En un moment en què a la nostra comunitat autònoma pràcticament es duplica en segons quins moments la població, gent que ve a fer turisme. Aquesta gent pot tenir qualsevol tipus d'accident, qualsevol tipus d'intervenció, que seria amb caràcter d'urgència, hauria d'anar a l'hospital de referència, normalment no accedeixen per via de centre de salut, per tant, se'ls ha de fer una atenció ràpida, d'urgència, com requereix. I en canvi, nosaltres no tenim el sistema sanitari durant els mesos d'estiu preparat per atendre la nostra població i, a més a més, per rebre o per tenir un potencial ús de la població turística que ve a la nostra comunitat autònoma, que vénen entre 4 i 7 dies i amés, això ho sabem amb temps, perquè a través de les fires que el conseller de Turisme assisteix i cada mes ens informa puntualment a través de preguntes parlamentàries del Partit Popular, sabem el nombre de turistes que vendran. Per tant, hi ha capacitat de planificació, de saber els turistes que vendran, quin perfil de turistes vendrà, quines edats tendran, els costums que tenen, perquè normalment tots s'ubiquen tots en els mateixos territoris, alemanys, anglesos, russos, etc., sabem els costums que tenen, quin tipus d'accidents són més habituals perquè es repeteixen un any rere l'altre.

I davant d'això el que tenim és ..., davant això que és més població, alguns d'ells amb molt de risc d'accident, tenim quiròfans tancats, llits tancats, menys intervencions quirúrgiques, menys disponibilitat de personal perquè estan obligats tots a tenir vacances el juliol, agost i una part de setembre, quan aquesta disponibilitat es podria produir durant tot l'any.

En definitiva, jo pens que estam davant d'una manca de planificació per part de la conselleria, que no només pot estar argumentada per problemes econòmics i pensam que aquesta proposició no de llei té tota la bona voluntat, que de cara a 2015, ja no ho proposam per a 2014, es mantenguin com a mínim els mateixos nivells de l'any 2010, que se'ns dubte s'havien de millorar, però és que estam retrocedint.

Per tant, demanam el vot positiu dels dos grups parlamentaris d'aquesta cambra per donar suport a aquesta proposició no de llei.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Thomàs, per un temps de deu minuts.

EL SR. THOMÀS I MULET:

Sra. Presidenta. Sra. Santiago, el Grup Parlamentari Socialista donarà suport a aquesta proposició no de llei. Aquesta proposició no de llei en el fons, com vostè ha manifestat, està relacionada amb les llistes d'espera, en cas contrari possiblement no en parlariem. Vostè en aquesta proposició no de llei ho centra en els mesos d'estiu, perquè s'ha agreujat

encara més la baixada d'activitat durant aquests mesos des que ho gestiona el Partit Popular.

I quan parlem de llistes d'espera, nosaltres pensam que és important no només parlar de quantes persones estan en llistes d'espera, que hi ha més de 100.000 persones en llistes d'espera, entre quirúrgiques, consultes externes i de proves complementàries; un altre fet molt greu és que fa dos anys es va derogar el Decret de garanties de demora i s'han deixat els ciutadans sense drets, ni garanties, ni informació al respecte i, entre altres coses, s'incompleix l'Estatut d'Autonomia en el seu article 25.

Evidentment no sabem quanta gent espera més de 180 dies. No sabem, per exemple, perquè no han proporcionat dades en tota la legislatura, quantes persones estan pendents d'una prova complementària; però amb les poques dades oficials que tenim, evidentment podem comparar dades de març de 2011 amb dades de desembre de 2013. I com vostè deia, es passa d'una demora mitjana de 51,4 dies d'espera quirúrgica a 114,7 dies, és a dir, un augment d'un 127%. I si volem parlar de persones, passam de quasi 12.000 a més de 14.000. I si parlem de consultes externes, es passa d'una demora de 30,6 dies a 98,9 dies, és a dir, es triplica l'espera dels ciutadans. I parlant de persones passam de 40.700 persones a 51.000.

Evidentment això és fruit d'una estratègia del Partit Popular que és no invertir en salut, disminuir l'activitat. Evidentment si succeeixen aquests problemes és perquè hi ha menys activitat en el Servei de Salut i, per tant, era un objectiu. Ens podríem remuntar al comunicat de premsa de la tardor de 2011, on es manifestaven alegrement perquè estalviaven 2 milions d'euros per no fer activitat, el que no deien era quantes persones deixaven a un costat.

També hem de dir aquí que, com és característic d'aquesta conselleria del Partit Popular, informació no en donen. Aquest diputat per exemple va demanar el Pla per incrementar l'activitat quirúrgica, que va anunciar el conseller aquí en aquesta comissió el mes de juny de l'any passat i com és norma de la casa, encara no el tenim. Per no parlar de les 20 i busques peticions de quadres de comandament que no n'han enviat cap ni una en tota la legislatura. Evidentment, com a tècnica política si tu negues la informació, dificultes el control de la teva acció. Per tant, les úniques xifres que més o manco podem donar, són aquestes que van donant amb compta-gotes i d'altres que un intenta cercar per altres bandes.

Evidentment vostè ha donat unes dades comparatives, jo he pogut aconseguir per altres vies dades del Servei de Salut i les donaré perquè arrodoneixen una mica les que vostè ha donat. Vostè per exemple ha comentat que el juliol de l'any 2010 s'havien fet 5.226 intervencions quirúrgiques, però és que el juliol de 2013 se n'han fetes 4.057. I quan un mira les d'agost de 2010, se'n varen fer 3.931, i el mes d'agost d'enguany se n'han fetes 2.460. És a dir, una baixada d'activitat molt important, conscientment, amb una demora superior a 114 dies. Per tant, queda molt clar on es posen les prioritats.

Aquestes xifres -torn dir- són xifres recopilades de diversos llocs, però les fonts són d'Ibsalut, encara que no hagin arribat per via parlamentària, perquè via parlamentària no les trameten. I és important quan un compara que ho compari tot, perquè clar, si volem comparar 2010 amb 2013, el que no podem obviar és si tenim o no tenim els mateixos recursos o si en tenim més. Si deim que el juliol de 2010 es varen fer 5.226 intervencions quirúrgiques i el juliol de 2013, 4.057, vostès saben què va passar a finals de 2010, es va obrir el nou hospital de referència i no és perquè tenguí més metres quadrats, és que té a disposició dels professionals unes qüestions que són bàsiques perquè estam parlant d'activitat quirúrgica que és augment de quiròfans, de quiròfans d'alta tecnologia i, per exemple de quatre quiròfans de cirurgia major ambulatoria que no existien a l'antic Hospital de Son Dureta. És a dir, a més de tenir més infraestructura quirúrgica i més professionals, l'activitat quirúrgica durant els estius ha baixat al voltant d'un 30%.

Per tant, un pot concloure que la prioritat no és augmentar aquesta activitat assistencial, la prioritat no és reduir aquestes llistes d'espera. Ja he mencionat anteriorment que el fet d'eliminar, derogar el Decret de garanties quirúrgiques és molt clar. Es deroga perquè el ciutadà no tenguí dret, no pugui anar a una altra institució i no poder passar la factura. I com a complementari d'això, amagar tota via d'informació oficial. Avui en dia un ciutadà que està en llista d'espera quirúrgica, de consultes externes o de proves complementàries, no sap quan serà atès i no sap quan serà atès, o successos com els d'aquestes dies, que una persona de Pollença o Alcúdia que demana cita per exemple a oftalmologia de l'Hospital d'Inca, li diuen que no pot anar a Inca, que ha d'anar a la Policlínica. És a dir, es fa un hospital comarcal per aproximar serveis i ara resulta que els envien a Palma i no precisament molt ràpidament.

A més de totes aquestes coses, l'altre dia vàrem tenir aquí el Sr. Conseller que va venir a contar unes xifres d'activitat quirúrgica i, evidentment, comparant-se amb l'any 2012, perquè clar, l'any 2012 vàrem tenir una activitat assistencial disminuïda bàsicament entre un 20 i un 30% respecte del que un miri. I si el Sr. Sansaloni deia que s'havien fet 50.502 intervencions quirúrgiques l'any 2013, l'any 2010 se'n varen fer 49.463. Torn dir, a final de 2010, principis de 2011 se va posar en marxa el nou Hospital de Son Espases amb tots els nous equipaments, en qualitat i especialment en quantitat.

I ja els vaig dir l'altre dia que normalment hi ha programes 300 intervencions quirúrgiques a tot el Servei de Salut cada dia, en dies feiners. Per tant, aquesta diferència de 900 o de 1.000 intervencions quirúrgiques evidentment són tres dies d'activitat del Servei de Salut en activitat quirúrgica. És a dir, aquest augment de quiròfan, aquest augment de tecnologia, aquest augment de recursos humans no es rendibilitza i evidentment no es rendibilitza perquè no és la prioritat principal donar aquesta qualitat assistencial i reduir el temps d'espera.

LA SRA. PRESIDENTA:

Vagi acabant, Sr. Thomàs.

EL SR. THOMÀS I MULET.

Sí, ara mateix. Per tant, nosaltres, evidentment, en aquest context de patiment dels ciutadans de manca d'informació estam d'acord amb la seva proposició no de llei que l'únic que demana és que tenguin els mateixos nivells que l'any 2010, abans de l'obertura de l'Hospital de Son Espases, i bàsicament és perquè els ciutadans puguin tenir un temps raonable de llista d'espera.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Passam al torn del Partit Popular. Té la paraula la Sra. Vallès, per un temps de deu minuts.

LA SRA. VALLÈS I RAMIS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bones tardes a tots. Hem de partir, primer de tot, de la base que la situació econòmica que es va trobar aquest govern quan va entrar en juny de 2011 era realment alarmant i sobretot en sanitat, que és el tema que ara ens ocupa, un deute de més de 830 milions d'euros i que va fer que aquest govern s'hagués de posar mans a l'obra per poder fer front a tot el deute generat per l'anterior govern.

L'ib-salut va apostar i segueix apostant per la racionalització i que s'ha fet un gran esforç per llevar duplicitats, serveis sobredimensionats i tot això ha derivat en fites positives. Any rere any hem pagat el deute tant a proveïdors com a financers i podem garantir una sanitat pública de qualitat i sostenible.

Les mesures que es varen prendre, moltes d'elles difícils i crec que gens agradables per a qualsevol que estigui en el poder, han fer possible tenir els fonaments ben posats i ara es tracta de reduir tant les llistes d'espera quirúrgiques com les consultes als especialistes.

Volem recordar que ha estat aquest any 2013 on els hospitals públics del Servei de Salut han fet més intervencions quirúrgiques programades i més consultes amb especialistes des de l'any 2007. Es feren un 12,06% més d'intervencions que les registrades el 2012, tot això sense haver de pagar cap activitat extraordinària com són les famoses peonades, perquè tots els sanitaris públics són conscients de la situació econòmica que vivim i amb l'esforç d'aquests grans professionals milloram a poc a poc les llistes d'espera. La realitat és que hem aconseguit reforçar amb criteris d'optimització els recursos d'eficàcia i eficiència.

Pel que fa referència a l'activitat quirúrgica estival normalitzada volem dir que plans d'estiu se n'han fet sempre, legislatura rere legislatura i governi qui governi, i sempre hem dit que són plans oberts i que respondrem segons les necessitats. Cal recalcar que hem obert llits quan les necessitats assistencials ho han manifestat, no són plans tancats. Totes les comunitats autònomes redueixen l'activitat sanitària a l'estiu i disminueix l'activitat programada i s'aprofita, en moltes ocasions, per adequar el manteniment d'algunes sales.

És veritat que la nostra comunitat és una comunitat turística i que a l'estiu tenim un nombre molt important de visitants, per exemple, de l'any 2010 a l'any 2013 ha augmentat el nombre de visitants en aproximadament 2 milions més de turistes, però en canvi la pressió a les urgències ha estat manco, un 2,71% menys. Durant l'any 2013 es realitzaren 2.109 intervencions quirúrgiques, més que en el 2012, en període de juny a setembre, 18.095 intervencions davant les 15.986 de l'any 2012 en aquest mateix període.

És ben clar que mentre que hi hagi una sola persona que esperi per ser intervinguda quirúrgicament o per ser atesa pels especialistes hi ha feina a fer i no podem estar contents, però creim en la feina que fa aquest govern, en les bases que ha posat i en els resultats que anam veient. Per això, nosaltres volem donar suport a aquesta proposició no de llei presentada pel Grup MÉS perquè és la intenció de la Conselleria de Sanitat que els hospitals de la xarxa pública els mesos d'estiu puguin donar un servei adequat a les necessitats dels nostres ciutadans, i així ho demostren any rere any.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies. En torn de contrarèplica té la paraula la Sra. Santiago.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, presidenta. Vull donar les gràcies als dos grups parlamentaris que donen suport a aquesta proposició no de llei, jo crec que és important que el Parlament faci un crit d'atenció a la Conselleria de Salut. Jo no compartesc les valoracions que fa el Grup del Partit Popular, totes les dades que nosaltres tenim, una rere l'altra, ens indiquen que no es millora en tema de qualitat assistencial i, com deia el Sr. Thomàs, un dels indicadors més clars de qualitat assistencial sanitària són les llistes d'espera, i les llistes d'espera van en augment.

Per tant, estic contenta que avui els tres grups parlamentaris que som en aquesta cambra donem suport a aquesta proposició no de llei perquè jo crec que és un avanç en els pressuposts de 2015, quan tinguem els pressuposts de 2015 i vegem que no s'ha recollit aquesta proposta en concret que surt en temes de personal, que necessàriament serà en temes de personal, serà necessària, que no es redueixen les ràtios de personal durant l'estiu, que hi hagi una millor substitució, que hi hagi una major contractació, que no es tanquin els llits de forma tan massiva com es tancaren els llits l'any 2013, etc., idò, puguem fer propostes de modificació a la conselleria en cas que no hagi recollit aquesta proposició no de llei.

Jo crec que avui podem estar satisfets, és una proposta que millorarà la qualitat assistencial, per tant, la qualitat de vida de les persones i que és de futur, és per a l'any 2015, té temps la conselleria per poder-ho programar, es comença d'aquí a no-res, es comença el mes d'agost a negociar el pressupost, però jo crec que és una cridada d'atenció que fa el Parlament a la conselleria que ha de ser ben acollida per part de la mateixa conselleria.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies. Entenc que queda aprovada per assentiment. Molt bé.

2) Proposició no de llei RGE núm. 15568/13, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a implantació del grau de medicina a les Illes Balears.

Passam a la següent proposició, la RGE núm. 15568/13, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a la implantació del grau de medicina a les Illes Balears. Per defensar la proposició té la paraula el Sr. Thomàs, per un temps de deu minuts.

EL SR. THOMÀS I MULET:

Gràcies, Sra. Presidenta. La Conselleria de Salut té atribuïda la competència per executar la política en matèria de sanitat i en formació sanitària especialitzada. La Conselleria d'Educació s'encarrega de l'ensenyament universitari i és la que es responsabilitza de la programació i coordinació del sistema universitari i del seu finançament. La Universitat de les Illes Balears du a terme el servei públic d'educació superior mitjançant la docència, l'estudi i la recerca. I el Servei de Salut, per llei, és a qui es confia la gestió dels serveis públics sanitaris de caràcter assistencial de les Illes Balears.

Ja fa molts anys, l'any 92, la Universitat de les Illes Balears i l'antic INSALUD varen signar l'autorització d'institucions sanitàries de les Illes per col·laborar en tot allò que era docència universitària i recerca, assumint un compromís de col·laborar en la formació d'estudiants de Ciències de la Salut, un objectiu compartit per la Universitat, la Conselleria d'Educació i les institucions sanitàries que va dirigit a la formació de professionals sanitaris.

En el nostre país, l'any 2007, es va obrir una oportunitat d'aprovar nous estudis de grau de medicina dins la Universitat espanyola, i hem de recordar que les Illes Balears i La Rioja són les úniques comunitats autònomes que no disposen d'aquests estudis. Ara ja fa un grapat d'anys, especialment l'anterior legislatura, que amb el suport del Govern, suport de tots els grups parlamentaris, de les societats científiques de l'àmbit sanitari, organitzacions professionals sanitàries, sector innovador i molts professionals sanitaris varen fer passes per aconseguir aquests estudis de grau en medicina a les Illes Balears.

Hi ha un fet d'especial rellevància que va ser la construcció de l'Hospital Universitari de Son Espases, un projecte d'hospital que a través d'un modificat va ser reorientat perquè acollís activitat assistencial, però també de recerca i de formació de professionals sanitaris. I hem de dir que aquest hospital amb la proximitat que té amb el campus universitari dóna una gran funcionalitat al projecte d'implantació d'estudis de grau de medicina.

L'any 2003, hem de recordar, amb el primer govern del pacte, es va crear l'Institut Universitari d'Investigacions i Ciències de la Salut, l'IUNICS, per produir les sinèrgies necessàries en recerca de qualitat entre el món de la Universitat i el món assistencial en ciències de la salut. També hem de recordar que a l'anterior legislatura el Govern ve engegà la promoció de nous sectors productius, com en aquest cas ens interessa, el biotecnològic, i així un dels clúster que es va crear va ser el de biotecnologia i biomedicina, el BIOIBAL, que té la seva seu bàsicament al ParcBit.

L'Hospital de Son Espases compta amb un edifici d'investigació i espais per a la docència i hem de recordar que un dels objectius, per una banda, és la creació d'un institut d'investigació sanitària i, l'altra, la unitat de docent de medicina per possibilitar els estudis de grau, i hem de recordar que això es va poder fer a través de dos crèdits que es varen aconseguir l'anterior legislatura, un, d'una inversió estatutària a través del Ministeri de Ciència i Innovació, de 3 milions d'euros, per poder donar cabuda a la investigació com toca dins l'hospital; i, per una altra banda, es va aconseguir un crèdit de 3,1 milions d'euros, amb un crèdit a un 0% d'interès, per a la creació i la posterior acreditació d'aquesta unitat docent en medicina i investigació sanitària i l'Institut d'Investigació Sanitària de les Illes Balears.

És curiós que aquesta inversió estatutària, que sempre ha estat negada pel PP, ara fa pocs dies, dia 18 de març, va sortir al BOIB una addenda a aquest conveni perquè com que el govern actual no havia complert els terminis el necessitaven perllongar perquè no els exigissin tornar els doblers.

La Universitat de les Illes Balears a l'anterior legislatura va elaborar el pla d'estudis, que va ser aprovat pel seu consell de Govern, aquest va ser tramès a l'ANECA, Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i l'Acreditació, que el va verificar i el va aprovar fa quasi tres anys.

Evidentment, per a nosaltres la implantació dels estudis de grau de medicina és un fet important i és un fet important perquè el sector salut és important per a l'àmbit assistencial perquè és un àmbit que genera coneixement, que genera llocs de feina, que genera recursos econòmics i que està en evolució, en dinamisme, especialment en tot el que representa tecnologia diagnòstica i tecnologia terapèutica.

Hem de recordar que a la nostra comunitat autònoma fa molts anys que es fa formació en ciències de la salut, hi ha una escola d'infermeria, una escola de fisioteràpia, tenim convenis de pregrau i tenim formació especialitzada d'especialistes de diverses branques en medicina, en física, en química, etc.

Trenta anys, més de trenta anys formant especialistes, més de 250 metges i metgesses es formen en les seves especialitats, tenim centenars d'infermeres i un parell de dotzenes de comares que es formen, a més dels cursos de doctorat. Si volen que parlem de diners han de saber que més de 16 milions d'euros cada any paga la comunitat autònoma per la formació d'aquests més de 250 metges i metgesses que es formen.

Tenim necessitat? Idò, hi ha necessitat en recursos professionals, canvis de jubilacions i de renovació de generacions està a punt de produir-se i tenim, sobretot, aquesta discriminació, entre altres coses, econòmica i d'accés que sofreixen actualment els joves de les Illes Balears. Els darrers sis anys hi ha més de 350 estudiants de medicina arreu de la península i actualment més de 60 són a països com Hongria, Romania, Txèquia i d'altres. Han de saber que el normal és que una comunitat autònoma tenguí onze estudiants de medicina per 100.000 habitants, i nosaltres no hi arribam.

En aquests moments hi ha un suport global d'organitzacions professionals, societats científiques i fa pocs dies hem tengut també el coneixement d'un suport massiu dels professionals sanitaris dels dos grans hospitals situats a Palma, com són Son Espases i Son Llàtzer, que seria el cos de professors més important. I no hem d'oblidar la gran valoració social que tenen els professionals de la medicina.

Avantatges, avantatges n'hi ha molts, des de poder contribuir a tenir els metges necessaris a exercir una capacitat per atreure professionals que són a altres comunitats autònomes a establir competència entre els professionals a impulsar la docència, impulsar la formació continuada, impulsar la recerca, la innovació, la inversió en coneixement, impulsar el sector de biotecnologia, que és incipient.

Totes aquestes coses suposen millorar atenció sanitària de forma directa o indirecta i tenim un horitzó de futur lligat a aquesta inversió, una inversió de futur que és una necessitat, que és un repte i que és una oportunitat. La gran inversió que han fet els ciutadans i les ciutadanes de les Illes Balears en una instal·lació hospitalària com Son Espases per fer assistència sanitària de qualitat, per fer recerca i per fer formació queda coixa si no té estudis de grau de medicina i queda coixa en un àmbit assistencial, en un àmbit de recerca i en un àmbit de docència. Tot el que té invertit la comunitat autònoma només necessita un sus perquè això pugui ser una realitat...

LA SRA. PRESIDENTA:

Vagi acabant, Sr. Thomàs.

EL SR. THOMÀS I MULET:

Voluntat política és l'únic que es necessita perquè tenim en el conjunt de la societat que dóna suport a aquest projecte. Per tant, els duim aquí una proposició no de llei redactada exactament igual com la que varen aprovar tots els grups parlamentaris l'anterior legislatura. Per tant, esperam el suport de tots els grups parlamentaris que ara són en aquesta seu parlamentària. Moltes gràcies.

EL SR. THOMÀS I MULET:

Moltes gràcies. Passam, idò, al torn del Grup Parlamentari MÉS. Té la paraula la Sra. Santiago, per un temps de deu minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, presidenta. Nosaltres donarem suport a aquesta proposició no de llei que presenta el Grup Socialista. Nosaltres ja recollíem en el nostre programa electoral la necessitat d'impulsar aquesta facultat de Medicina a les Illes Balears. L'Estat espanyol en aquest moment té quaranta facultats de medicina, trenta-dues públiques i vuit privades. Les comunitats autònomes que no tenen cap tipus de facultat de Medicina són, com vostè ha dit, Balears i La Rioja, i per la població que tenim a la nostra comunitat autònoma està justificada una facultat de Medicina de determinades característiques.

Tenim les condicions legals necessàries per poder-ho fer, tant a nivell de competències de Salut com competències d'universitat. El model d'invertir en educació, d'invertir en investigació més desenvolupament ha de ser l'objectiu de futur, ha de ser una inversió que cada vegada estigui més en augment a la nostra comunitat autònoma, no només podem invertir en la indústria turística que condueix a construcció i, per tant, a aquesta bombolla que ens ha duit a aquesta crisi. Hem d'apostar per tot tipus d'experiències, de propostes que ens duguin a aquesta inversió en educació i en investigació i desenvolupament. Pensam que la Facultat de Medicina va clarament en aquesta línia.

Tenim professionals formats bàsicament per poder muntar aquesta facultat de medicina. Com vostè ha dit hi ha alumnes residents a les Illes Balears, ciutadans, estudiants de la nostra comunitat autònoma que anualment s'han d'anar fora a altres indrets de l'Estat espanyol, a altres comunitats autònomes, i ara fins i tot a fora de l'Estat espanyol, a Europa, entre 60 i 80 anualment que van a estudiar Medicina.

Tenim l'estructura universitària per poder-ho fer, vostè ho ha dit. Quan es va construir l'Hospital de Son Espases ja es va pensar en aquesta possibilitat de crear aquesta formació i aquesta facultat, tenim les aules, tenim l'estructura docent. S'ha fet una inversió que es paga encara mensualment i que durant molts anys es pagarà que s'ha de rendibilitzar al màxim, l'Hospital de Son Dureta tal vegada no donava tanta disponibilitat, aquest nou hospital de Son Espases sí que ho permet. Per tant, s'ha de rendibilitzar aquesta inversió que s'ha fet. Hi ha la proximitat de l'Hospital de Son Espases al campus universitari, per a altres tipus d'activitats universitàries que no es puguin realitzar a l'Hospital de Son Espases, fins i tot per poder realitzar altres tipus de docència que no sigui estrictament sanitària, el campus és a escassos quilòmetres, temes de dret, psicologia, investigació, etc.

Tenim experiència també, de fet Son Espases és universitari, igual que ho era Son Dureta; des de 1955 a l'any 2009 es varen formar més de 1.200 metges a través del MIR, és a dir, tenim experiència universitària. Tenim a més fisioteràpia, tenim infermeria, la Facultat d'Infermeria està reconeguda com una de les millors de l'Estat espanyol, la de fisioteràpia cada vegada més augmenta el seu nivell de qualitat i competeix amb les

millors universitats de l'Estat espanyol en aquests estudis, en aquesta especialitat.

Per tant, tenim totes les condicions per poder iniciar aquesta facultat de medicina. Nosaltres demanem diverses coses perquè se pugui realitzar. Tenim les condicions, que ja hem apuntat, i després pensam que hi ha d'haver consens amb tots els implicats, la Universitat de les Illes Balears, Conselleria de Salut, Conselleria d'Educació, col·legis professionals implicats, hi ha d'haver aquest consens per veure quin és el model necessari per a la nostra comunitat autònoma, quina ha de ser la progressió de la implementació d'aquests estudis. És absurd pensar que en un any ho podem tenir tot, per quins cursos hem de començar, com hem d'anar progressivament ampliant-los, els hem d'ampliar si és necessari, o ens podem conformar només amb un cicle d'aquesta formació, vull dir adaptar-los.

I tenim jo crec que també una amenaça que a nosaltres ens preocupa i que l'hem de posar damunt la taula, que és el tema de les universitats privades. S'estan movent en aquests moments a l'Estat espanyol... i aquí ho hem vist darrerament, com una facultat determinada ha abandonada l'empara del que podria ser la universitat pública i ha anat cap a la privada i sabem que hi ha intenció de crear una universitat privada a la nostra comunitat autònoma que no descarta la creació de la facultat de medicina. Per a nosaltres seria una greu errada que la inversió privada veiés un potencial important per crear una facultat privada i, en canvi, el Govern de les Illes Balears no veiés aquesta oportunitat, perquè això suposaria obrir portes d'una universitat privada en el sistema públic per poder exercir les pràctiques o convertir hospitals privats en universitaris.

Per tant, tenim les condicions, tenim aquesta necessitat, perquè cada any apareixen alumnes, tenim aquesta amenaça que nosaltres creim que hem de saber neutralitzar, i estic segura que per iniciar un procés progressiu d'implantació d'aquests estudis hi ha possibilitats econòmiques, no estam parlant de grans quantitats. Jo record que la primera fase d'aquests estudis era d'aproximadament 1 milió d'euros. Estic convençuda que si hi ha la voluntat es pot consensuar amb el conjunt dels partits polítics, amb el conjunt del Parlament i dels grups parlamentaris, d'on poder treure aquest milió d'euros, que no és una quantia tan impensable o tan impossible per a la nostra comunitat autònoma. Per exemple darrerament hem vist com se donaven 200.000 euros a una fundació privada concreta, per publicar sis articles d'investigació, aquestes coses sí que poden esperar que l'economia creixi, que tinguem més ingressos, però tal vegada la facultat de medicina s'hauria de prioritzar.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Té la paraula per part del Grup Parlamentari Popular la Sra. Palau, per un temps de deu minuts.

LA SRA. PALAU I COSTA:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats. Certament aquest no és un tema nou, ni tampoc senzill, ja que fa anys que es debat dins aquest parlament. L'any 2007, abans de les eleccions autonòmiques, tant el Partit Popular com el Partit Socialista ho recollien en els seus programes electorals, cosa que implica que hi havia una intenció prou unànime respecte d'aquest projecte.

Després de les eleccions, el pacte de progrés va configurar el seu segon govern autonòmic i ja en el debat sobre l'orientació política general del Govern celebrat l'any 2008, el president Antich manifestava la clara intenció del seu govern de dotar les Illes Balears d'una facultat de medicina, d'acord amb la Universitat de les Illes Balears i destacava tots els grans beneficis que això comportaria per a la nostra comunitat. Al llarg de tota la legislatura es van succeir els compromisos del Govern respecte d'aquest tema i també les reivindicacions del Grup Parlamentari Popular que aleshores era a l'oposició. A grans trets semblava que tots perseguíem el mateix.

Vostè, Sr. Thomàs, que aleshores era el conseller de Salut, tot i que defensava l'autonomia acadèmica de la Universitat per elaborar la proposta i el disseny del grau de medicina, va arribar a anunciar que tot d'una que l'informe d'avaluació de l'ANECA fos favorable, el Govern faria totes les passes necessàries perquè la Universitat pogués començar a donar formació del grau de medicina a partir de setembre de 2010. És a dir, vostè s'havia compromès que el curs 2010-2011 la UIB ja impartiria aquests estudis.

L'acreditació de l'ANECA es va resoldre favorablement i vostè deia: "tenim resolts els espais amb unes excel·lents infraestructures sanitàries, tenim els professionals sobradament preparats per funcionar com a docents, tenim els càlculs econòmics fets i els recursos econòmics disponibles per iniciar el projecte". Semblava idè que es complien tots els requisits necessaris, però què va passar, què va passar perquè acabàs la legislatura anterior i el projecte no prosperàs? O hi va mancar voluntat política o vostè mentia quan ens afirmava que el grau de medicina a la UIB era absolutament viable, o bé les dues coses.

El cert és que els estudis universitaris de medicina van córrer la mateixa sort que els estudis universitaris de ciències de l'activitat física i l'esport, no sé si se'n recorden de l'INEF famós, que el primer conseller d'Esports que va tenir un govern d'aquesta comunitat autònoma també ens va anunciar i va quedar en no res. I també la mateixa sort que els estudis universitaris de seguretat i ciències policials. Aquesta era la manera de funcionar del govern del pacte, molts d'anuncis, molt de titulars, moltes promeses, però tot fum, res de res.

Vostè sap perfectament què va passar. I a mi, si em permeten, m'agradaria recordar-ho i llegiré una publicació d'un mitjà de comunicació de data d'octubre de 2011. Diu: "*Un informe de la Conselleria de Economía y Hacienda, fechado el pasado 17 de mayo, cinco días antes de las elecciones, echa por tierra la creación de la facultad de medicina por la clara inviabilidad económica. Justo en el momento en que la Universidad de las Islas Baleares recibía la autorización para ofertar los estudios, el proyecto estrella del pacto se*

malograba por la falta de presupuesto. El informe dice que ni siquiera tienen los 650.000 euros que la Universidad ha pedido para los estudios de relaciones laborales. El texto es demoledor y su conclusión es simple, no habrá facultad de medicina en Baleares hasta que pase la crisis económica y las arcas de la comunidad se recuperen. La Conselleria de Economía hizo el estudio a petición de las consellerias de Educación y de Salud y los números que arroja son más altos que los que había ofrecido públicamente el pacto. Según el convenio que se firmó en el 2010, la inversión total debía ser de 17 millones de euros repartidos en siete años, sin embargo este informe estima que el coste total sería de 25,1 millones, sin contar con los espacios a reservar para aulas, laboratorios, despachos, etc. Además, la planificación no tenía en cuenta de manera real el coste de personal de un año para otro. En cualquier caso, dice que hay que priorizar las prestaciones sanitarias sobre los nuevos proyectos, sobre todo los que son prescindibles. El informe se remite en todo momento a los compromisos presupuestarios adquiridos en el Consejo de Política Fiscal y Financiera del Gobierno central. Recuerda los graves problemas que han tenido las consellerias de Educación y de Salud en el 2010 y las transferencias de presupuesto a mitad de año que tuvieron que hacerles desde Hacienda para cumplir sus compromisos. Dice que tuvieron que transferir 230 millones al ib-salut para sus servicios y prestaciones y actualmente tienen una deuda de 518 millones y que en el caso de Educación la aportación extraordinaria fue de 41,5 millones. El pacto anunció la inauguración de la facultad de medicina para septiembre de 2010, después la retrasó un año y ahora se ha quedado definitivamente en suspenso".

Jo crec que més clar, aigua. Aquest informe de la Conselleria d'Hisenda del Govern del pacte resulta molt clarificador del que va passar.

Què passa ara dins l'àmbit autonòmic? L'escenari polític ha canviat i la gestió sanitària afortunadament també, però el Govern actual ha de prioritzar i vol tenir els peus a terra. El sentit de la responsabilitat i el sentit comú ens diuen que aquest no és el millor moment per engegar el projecte. No tenim les circumstàncies econòmiques idònies, ni és la prioritat per a l'interès general dels ciutadans de les Illes Balears en matèria sanitària, impulsar ara els estudis universitaris de medicina.

I què està passant a nivell estatal? A nivell estatal, els professionals del sector no volen que s'obrin nous centres d'ensenyament d'aquesta especialitat per la saturació actual de llicenciats en medicina. El fòrum de la professió mèdica ha elaborat un document que avisa el Govern de l'Estat que cada any uns 1.000 alumnes de medicina ja no poden accedir a les places MIR. Les places MIR convocades han disminuït en les dues darreres convocatòries un 10%, però el nombre d'estudiants de medicina només ha disminuït un 1,3%. Per això els professionals mèdics destaquen la necessitat d'ajustar aquest desfasament. S'ha de reduir el nombre de nous alumnes a 5.500 o a 6.000 per equilibrar les places MIR.

Col·legis, sindicats de metges, la Conferència de Degans de Medicina i el Consell d'Estudiants s'han unit per intentar frenar l'anunciada obertura de set nous centres, entre d'altres el de les Illes Balears. Al fòrum de la professió mèdica asseguren en un informe recent que en vuit anys Espanya ha passat de tenir 28 facultats de medicina a tenir-ne 40, de 3.450 estudiants a tenir-ne 7.000, una xifra excessiva que el sistema no pot absorbir i que suposa que invertim en una formació que deriva en uns professionals destinats a l'atur o a treballar a l'estranger. Aquest debat també ha arribat al Congrés. Izquierda Plural ha presentat una PNL que proposa una moratòria en la creació de noves facultats, paralitzant totes les previstes. Això evidentment és una qüestió que afecta el Ministeri de Sanitat, però crec que aquí no podem deixar de parlar-ne i passar-ho per alt.

Sr. Thomàs, vostè va fracassar en el seu projecte estrella, va incomplir el seu compromís d'implantar la facultat de medicina a la UIB. Nosaltres no deim que sigui un projecte absolutament descartable, ja que sabem que ens aportaria nombrosos elements positius a la nostra comunitat, però sí pensam que és perfectament ajornable. Aquest govern és responsable i prudent i té molt clar que ara mateix no és el moment idoni, que primer cal consolidar unes prestacions sanitàries de qualitat a totes les illes i això mateix és el que pensa el Col·legi de Metges de les Illes Balears.

No obstant, i no vull deixar de dir-ho, el Govern sí que ha apostat per posar en marxa l'Institut d'investigació sanitària a Palma, amb una inversió de 6,1 milions d'euros i on 550 professionals ja hi treballen. Ja sé que em dirà que això no és el mateix, però sí que demostra que quan hi ha disponibilitat econòmica, aquest govern desenvolupa projectes, però quan no tenim aquesta disponibilitat, nosaltres no volem vendre fum, no volem comprometre'ns a coses que després no es podran complir.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Palau. Té el torn de paraula el Sr. Thomàs, per un temps de cinc minuts.

EL SR. THOMÀS I MULET:

Sra. Palau, desgraciadament vostè està molt mal informada. Començaré pel final, l'institut que el president ha tardat tres anys a posar-li nom, ja existia. Si vostè no escolta, ni s'assabenta que els 3 milions d'inversions estatutàries i el crèdit de 3,1 milions de l'Institut Carlos III eren per a l'Institut de recerca i per a la unitat docent de medicina, i els 47 grups de recerca ja existien perquè no n'han creat cap ni un, cap ni un!

A més, quan un fa cas de determinats mitjans de comunicació, de vegades s'equivoca. Demani a qui li escriu la intervenció, que li digui el conveni que hi havia o les despeses plurianuals firmades per la Conselleria d'Hisenda per desenvolupar els estudis. Això són documents oficials, despeses plurianuals firmades per la Conselleria d'Hisenda.

Però el trist és que no hem sentit ni un argument raonable perquè vostès diguin que no. Motius econòmics? Però si vostès regalen 3,5 milions anuals als que volen subscriure una pòlissa d'assegurança privada. És mentida? Ho diu la Conselleria d'Hisenda, 3,5 milions d'euros en assegurances privades que la comunitat autònoma renuncia a aquests doblers. I vostè està dient no a un projecte que enguany suposaria 500.000 euros i l'any que ve suposaria 1 milió d'euros. I vostès ho miren tot en qüestió econòmica, ja n'hem parlat abans, per la qüestió econòmica han deixat els malalts a un costat. Ho han reconegut en notes de premsa oficials, oficials.

I li torn dir, aquí es formen especialistes en branques molt diverses de la medicina i aquests especialistes ens costen a tots, i això és una inversió, més de 16 milions anuals. També poden llevar aquesta despesa si volen, que no hi hagi MIR a les Illes Balears. Això costa cada any 16 milions d'euros. I ara vostè, una inversió que es fa..., per cert que es va fer a través del modificat perquè vostès no hi pensaven en aquestes coses, quan es deixen unes instal·lacions preparades, evidentment si no es va poder engegar l'anterior legislatura, entre altres coses era perquè el pla d'estudis no el fa el Govern, el fa la Universitat. Qui ha de verificar aquest pla d'estudis és l'ANECA i les coses arriben quan arriben. Li torn dir, això està radicat a l'Hospital Universitari de Son Espases, que va començar a funcionar a principis de 2011. O sigui que les coses es varen fer.

Però el que és trist és que no he escoltat cap argument, excepte un, l'econòmic, i l'econòmic tampoc no el podem acceptar, perquè simplement és donar prioritats a unes despeses o a unes altres.

Els estudis econòmics estaven fets per un exconseller del Partit Popular. Diu vostè que estaven mal fets, idè els va fer el Sr. Aguiló, què hi hem de fer? Nosaltres les vàrem actualitzar. Vostès volen renunciar a un projecte innovador, idè tendran un problema, aquest institut al qual ara vostès li han posat nom, no es podrà acreditar per rebre fons públics del ministeri per fer recerca, perquè hi ha un requisit i és tenir estudis de grau, tenir estudis de grau.

Miri, no es tracta de fer més places d'estudiants de medicina, es tracta de redistribuir les 7.000 que hi ha en aquest país. Per què hem de tenir vuit escoles de medicina a Madrid i cap aquí? Que en perdin qualcuna ells. És un projecte innovador, de generació de coneixement, de rendibilització d'inversions fetes, de futur. Li ho estan dient els professionals, hi guanya l'assistència sanitària, hi guanya la formació, hi guanya la recerca. A vostès tot això sembla que els és igual, i és molt trist. Ho sent, però jo trob que és molt trist, perquè no donen cap argument, l'argument econòmic no el podem acceptar.

Llevin la bonificació a les assegurances sanitàries privades. Tendrien...

LA SRA. PRESIDENTA:

Vagi acabant, Sr. Thomàs.

EL SR. THOMÀS I MULET:

...3,5 milions d'euros més, mirin si és fàcil.

Per tant avui és un dia que el món sanitari considerarà trist, i no posi en boca del Col·legi de Metges manifestacions que no són correctes. Tenc jo per escrit que el Col·legi de Metges està a favor d'aquest projecte, com ho han dit la Reial Acadèmia, l'Acadèmia de Ciències Mèdiques, les societats científiques, la universitat, el conjunt de professionals i el conjunt de la societat. Diguin-los vostès que per una quantitat econòmica petita vostès renunciïn a un projecte de futur per als nostres joves, per a l'assistència sanitària d'aquesta comunitat autònoma.

LA SRA PRESIDENTA:

Passam, idò, a la votació de la proposició.

Vots a favor? 5.

Vots en contra? 7.

En conseqüència queda rebutjada la proposició no de llei.

I esgotat l'ordre del dia d'avui i no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS